

Technische Universiteit Delft

Faculteit Informatietechnologie en Systemen

Toets wi2091: Numerieke methoden voor differentiaalvergelijkingen ¹
maandag 25 maart 2002, 14:00-15:30

1. We beschouwen tweede orde Lagrange interpolatie: $f(x) = p(x) + r(x)f'''(\xi)$. De formule voor p is hieronder gedeeltelijk gegeven:

$$p(x) = L_0(x)f(x_0) + L_1(x)f(x_1) + L_2(x)f(x_2) \text{ met } L_0(x) = \frac{(x-x_1)(x-x_2)}{(x_0-x_1)(x_0-x_2)}.$$

- (a) Laat zien dat $L_0(x) + L_1(x) + L_2(x) = 1$ voor alle x .
- (b) Geef de formules voor $L_1(x)$, $L_2(x)$ en $r(x)$.
- (c) Vanaf nu veronderstellen we dat $h = x_1 - x_0 = x_2 - x_1$. Door afrondfouten rekenen we met $\hat{f}$ in plaats van met f , waarbij $|\hat{f}(x) - f(x)| \leq \epsilon$ voor alle x . Toon aan dat $|\hat{p}(x) - p(x)| < 1.25\epsilon$ als $\hat{p} = L_0(x)\hat{f}(x_0) + L_1(x)\hat{f}(x_1) + L_2(x)\hat{f}(x_2)$ (hint: schrijf $x = x_0 + \alpha h$).
- (d) We hebben de volgende tabel:

x	e^x
-0.2	0.8187
-0.1	0.9048
0	1.0000

Geef een schatting van de afbreekfout en de afrondfout in de benadering $\hat{p}(-0.05)$ van $e^{-0.05}$. Is het zinvol om de getallen in de tabel met meer cijfers te bepalen (+motivatie)?

2. (a) Geef de Euler Voorwaarts (EV) en de Euler Achterwaarts (EA) methode. Geef aan of de methode expliciet of impliciet is.
- (b) Leid de versterkingsfactor af voor beide methoden.
- (c) Leid voor beide methoden de orde van de afbreekfout af voor de testvergelijking.
- (d) Onderzoek de stabiliteit van beide methoden voor $\lambda \in \mathbb{R}$ en $\lambda \leq 0$.
- (e) Gegeven het volgende beginwaarde probleem:

$$y'' + 100y' + 99y = t, \text{ met } y(0) = 0, y'(0) = 0.$$

Schrijf dit probleem als een stelsel eerste orde differentiaalvergelijkingen.

- (f) Welke numerieke methode (EV of EA) zou u kiezen om bovenstaand beginwaardeprobleem op te lossen (+motivatie)?

---

¹voor de antwoorden zie: <http://ta.twi.tudelft.nl/nw/users/vuik/wi211/tentamen.html>